

ANALIZA FONDULUI DE CLĂDIRI SOCIO-CULTURALE ȘI PENTRU COMERȚ DIN REPUBLICA MOLDOVA

*Lector univ., ing., drd. Andrei BÎNZARI
Conf. univ., ing., dr. Constantin ȚULEANU*

*Universitatea Tehnică a Moldovei
Asociația Inginerilor de Instalații din Republica Moldova*

ABSTRACT

This paper presents the results of the systematizing of statistical data collected about the socio-cultural buildings and the businesses to provide services. Also it shows the number of each type of building in a certain period and are presented some characteristic data of each type of building in part. The buildings were grouped according to period in which they were built.

1. Introducere

În contextul conceptului dezvoltării durabile implementat la nivel mondial și național, în prezent, clădirea este considerată ca un organism într-o evoluție continuă, care în timp trebuie tratată, reabilitată și modernizată pentru a corespunde exigențelor stabilite de utilizator într-o anumită etapă. Este deja bine cunoscută actualitatea domeniului ce ține de analizele și intervențiile legate de economia de energie în condițiile asigurării unor condiții de confort corespunzătoare. Acest aspect a fost denumit eficientizarea energetică a clădirii.

În paralel cu reducerea necesarului de energie, se realizează două obiective importante ale dezvoltării durabile, și anume:

- economia de resurse primare și energie;
- reducerea emisiilor poluante în mediul înconjurător.

Clădirile civile, în Republica Moldova se împart în două mari categorii:

- Clădiri rezidențiale, care sunt destinate în exclusivitate sau în principal pentru locuințe. Tot aici se încadrează și clădirile pentru colectivități (case de bătrâni, orfelinate, cămine);
- Clădiri nerezidențiale, care sunt destinate în exclusivitate sau în principal altor scopuri decât cele rezidențiale.

Clădirile rezidențiale după tipuri se clasifică în felul următor:

- case de locuit individuale;
- case de locuit multietajate de tip bloc cu apartamente;

- case de bătrâni;
- orfelinate;
- cămine;
- hotele;
- case de odihnă.

Clădirile nerezidențiale sau publice (clădiri cu altă destinație decât locuințe) după tipuri se împart în:

- spitale și policlinici;
- clădiri pentru învățământ (creșe, grădinițe, școli, licee, universități) și sport;
- clădiri social-culturale (teatre, cinematografe, muzee);
- instituții publice și clădiri pentru comerț (magazine, spații comerciale, sedii de firme, birouri, bănci).

După modul de ocupare clădirile se clasifică în:

- clădiri cu ocupare continuă;
 - clădiri ocuparediscontinuu sau periodică.
- După clasa de inerție termică clădirile se împart în:
- clădiri cu inerție mare;
 - clădiri cu inerție medie;
 - clădiri cu inerție mică.

La general, clădirea reprezintă un ansamblu de spații cu funcțiuni precizate, delimitat de elementele de construcție care alcătuiesc anvelopa clădirii, și instalațiile aferente, în care energia este utilizată pentru asigurarea confortului higrotermic interior. Termenul clădire definește atât clădirea în ansamblu, cât și părți ale acesteia, care au fost proiectate sau modificate pentru a fi utilizate separat.

2. Analiza fondului de clădiri nerezidențiale din Republica Moldova

În această lucrare vom prezenta rezultatul unui studiu de analiză și sistematizare a datelor statistice colectate privind unele clădiri nerezidențiale și anume:

- sanatorii și unități de odihnă;
- unități medicale;
- unități de prestare a serviciilor;
- biblioteci;
- muzee;
- teatre;
- cluburi, casele de cultură și cinematografe.

Din sursele prezentate în bibliografie au fost colectate unele date statistice privind anul construcției, unele date caracteristice fiecărui tip de clădiri, numărul de unități la sfârșitul anului atc, și toate aceste date au fost sistematizate și vor fi prezentate mai jos în formă de tabel și diagrame.

Notă: semnul „-“ arată că nu au fost găsite date în baza de date statistice.

Pentru toate figurile prima diagramă caracterizează numărul cumulativ de unități la sfârșitul anului respectiv, iar a doua diagramă numărul de unități construite în perioada respectivă.

În tabelul 1 și figura 1 sunt prezentate date privind fondul de sanatorii pentru adulți și copii (care ocupă circa 50% din numărul total de sanatorii) și unitățile de odihnă (case, pensiuni, baze de odihnă). Diminuarea bruscă a numărului de unități în perioada anilor '90 se argumentează prin faptul că multe unități de acest gen au fost închise sau comasate.

Date statistice privind fondul de unități medicale sunt prezentate în tabelul 2 și figura 2. Din numărul total de unități circa 58% sunt unități nestatale. Numărul total de unități este calculat cu evidența unităților care au suferit reconstrucții capitale. Diminuarea numărului de unități pentru unele perioade se datorează procesului de comasare a unor instituții.

În tabelul 3 și figura 3 sunt prezentate date privind fondul de unități de prestări servicii dintre care se evidențiază: unități comerciale, unități de alimentare publică, casele de deservire socială, băi și spălătorii publice etc. Referitor la aceste unități nu se cunosc date în ceea ce privește amplasarea acestor unități în clădiri individuale sau sunt apasate în comun cu alt tip de unități în aceeași clădire.

În tabelele și figurile 4, 5, 6, 7 sunt prezentate date referitoare fondului de biblioteci, muzee, teatre, cluburi, case de cultură și cinematografe. Pentru majoritatea unităților descrise în aceste tabele, nu este precizat dacă aceste unități sunt amplasate în clădiri individuale sau sunt apasate în comun cu alt tip de unități în aceeași clădire.

La calculul numărului de biblioteci s-au luat în considerație numai bibliotecile Ministerului Culturii, excluzând bibliotecile amplasate în instituțiile de învățământ. Din numărul total de biblioteci circa 88% sunt apasate în mediu rural și 12% - în mediu urban, dintre care circa 1/3 sunt în mun. Chișinău, iar cât privește numărul acestor unități în profil teritorial printre cele mai remarcate raioane se numără: Orhei – 62 unități, Hîncești – 61 unități, Soroca – 59 unități, Ungheni – 57 unități, Florești – 56 unități etc.

Din totalul muzeelor, ponderea cea mai mare o au muzeele de istorie și etnografie și muzeele comemorative.

Din totalul de cluburi, case și cămine de cultură circa 94% sunt apasate în mediu rural și 6% - în mediu urban, iar cât privește numărul acestor unități în profil teritorial printre cele mai remarcate raioane se numără: Fălești – 64 unități, Ungheni – 62 unități, Orhei – 61 unități, Florești – 59 unități etc.

Practic pentru majoritatea clădirilor descrise în aceste tabele și analizând diagramele privind numărul lor la sfârșitul perioadei respective se observă o diminuare bruscă a numărului de unități cauzată în mare măsură de restructurări și închideri începând cu primii ani de independență a Republicii Moldova.

Tabelul 1

Date statistice privind fondul de sanatorii și unități de odihnă

La sfârșitul anului	1940	1950	1960	1970	1980	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012
Cantitatea, unități	-*	-*	15	53	80	100	20	46	49	54	56	56
Numărul de locuri, mii	-*	-*	-*	-*	-*	-*	3,1	6,6	7,3	7,61	7,76	7,76
Construite în perioada	până în anul 1980 inclusiv					1981-1990	1991-1995	1996-2000	2001-2005	2006-2010	2011-2012	
Cantitatea, unități	10					10	-	26	3	5	2	

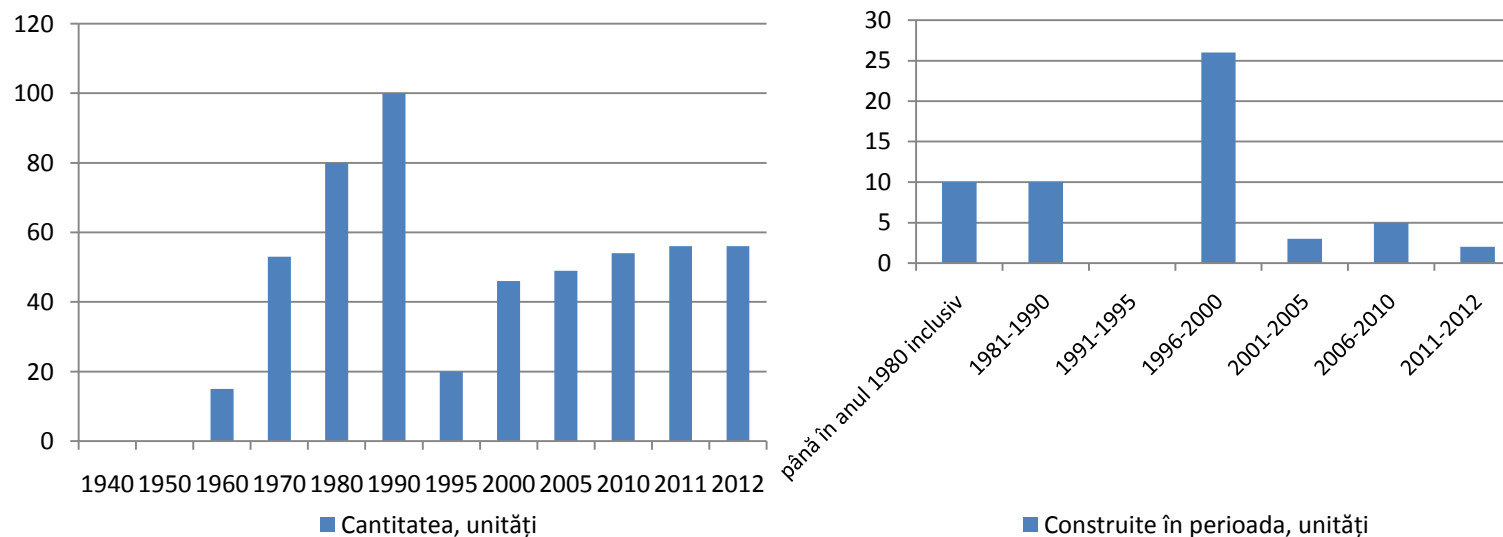

Figura 1. Reprezentarea grafică a datelor statistice privind fondul de sanatorii și unități de odihnă

Tabelul 2

Date statistice privind fondul de unități medicale

Policlinici și spitale												
La sfârșitul anului	1940	1950	1960	1970	1980	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012
Cantitatea, unități	40	67	188	275	601	902	947	703	769	874	823	903
Construite în perioada	până în anul 1970 inclusiv				1971-1980	1981-1990	1991-1995	1996-2000	2001-2005	2006-2010	2011-2012	
Cantitatea, unități	31				326	301	45	-	66	105	29	

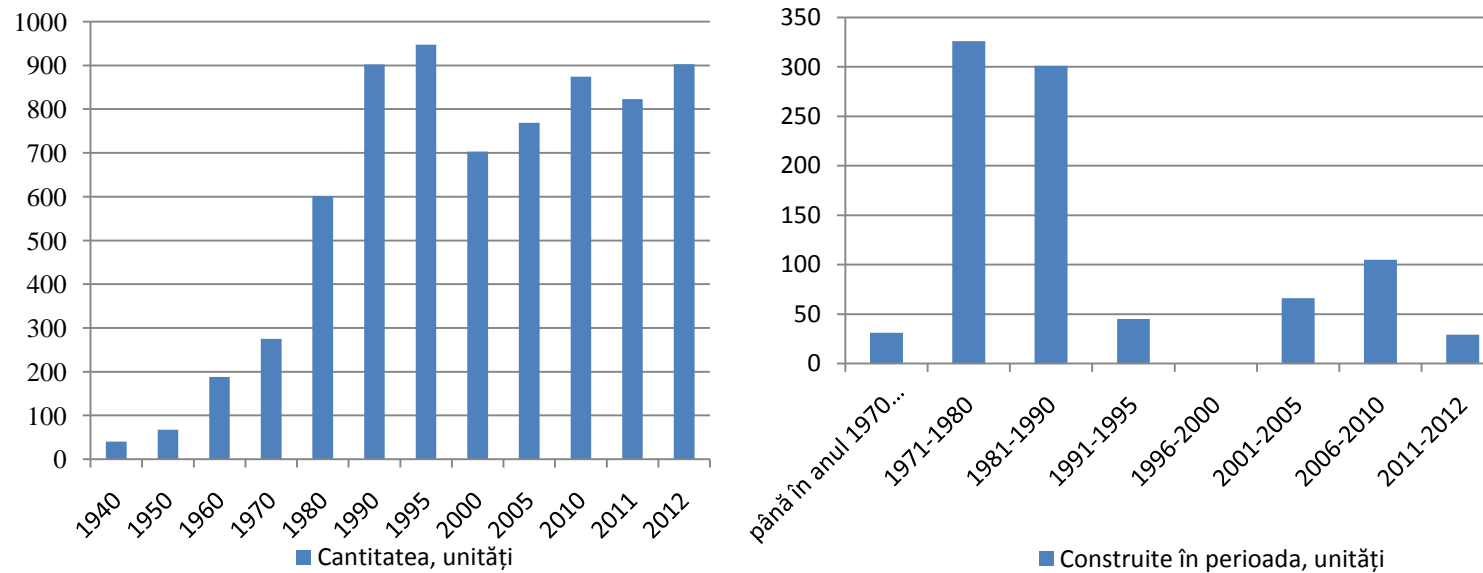

Figura 2. Reprezentarea grafică a datelor statistice privind policlinicile și spitalele

Tabelul 3

Date statistice privind unitățile de prestări servicii

La sfârșitul anului	1940	1950	1960	1970	1980	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012
Cantitatea, unități	-*	-*	-*	-*	1189	2056	2136	2283	2643	3117	3169	3232
Construite în perioada	până în anul 1980 inclusiv					1981-1990	1991-1995	1996-2000	2001-2005	2006-2010	2011-2012	
Cantitatea, unități	1189					867	80	147	360	474	115	

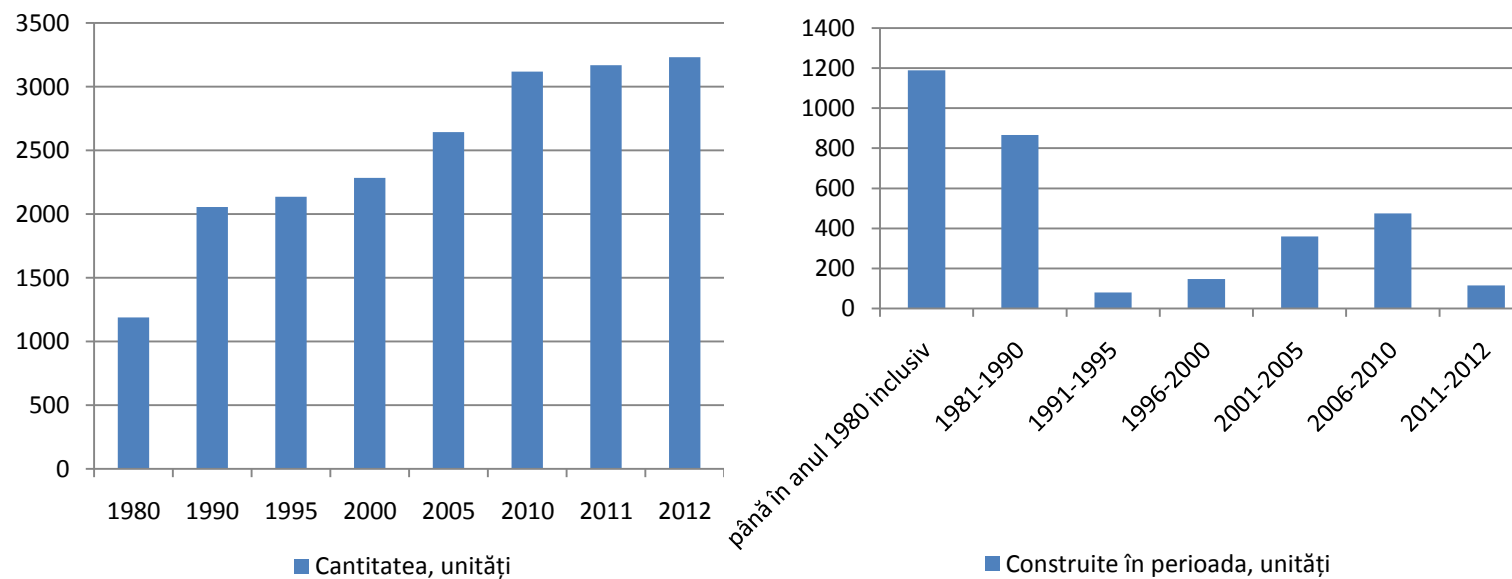

Figura 3. Reprezentarea grafică a datelor statistice privind unitățile de prestări servicii

Tabelul 4

Date statistice privind fondul de biblioteci

La sfârșitul anului	1940	1950	1960	1970	1980	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012
Cantitatea, unități	250	424	1651	1898	2081	2109	1602	1419	1389	1380	1383	1374
Construite în perioada	până în anul 1960 inclusiv			1961-1970	1971-1980	1981-1990	1991-1995	1996-2000	2001-2005	2006-2010	2011-2012	
Cantitatea, unități	906			247	183	19	-	-	17	2	-	

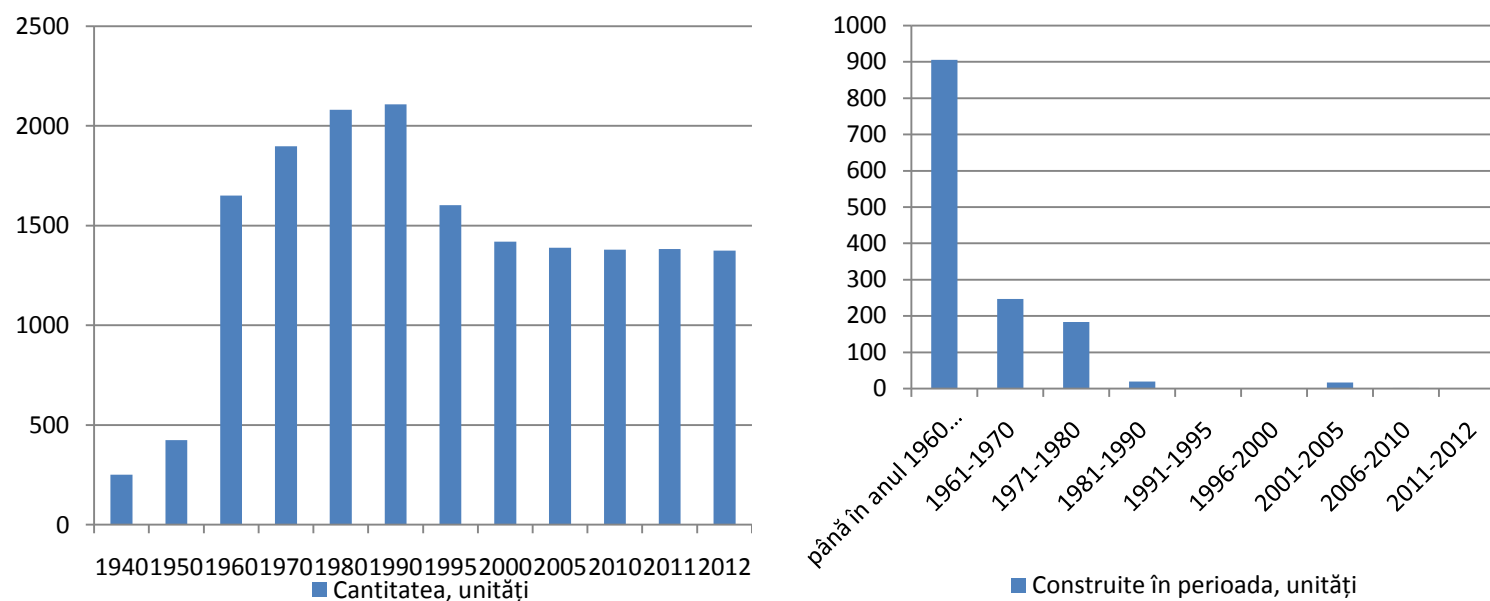

Figura 4. Reprezentarea grafică a datelor statistice privind fondul de biblioteci

Tabelul 5

Date statistice privind fondul de muzee

La sfârșitul anului	1940	1950	1960	1970	1980	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012
Cantitatea, unități	- *	- *	14	24	32	60	65	70	83	106	108	109
Construite în perioada	până în anul 1960 inclusiv			1961-1970	1971-1980	1981-1990	1991-1995	1996-2000	2001-2005	2006-2010	2011-2012	
Cantitatea, unități	14			10	8	28	5	5	13	23	3	

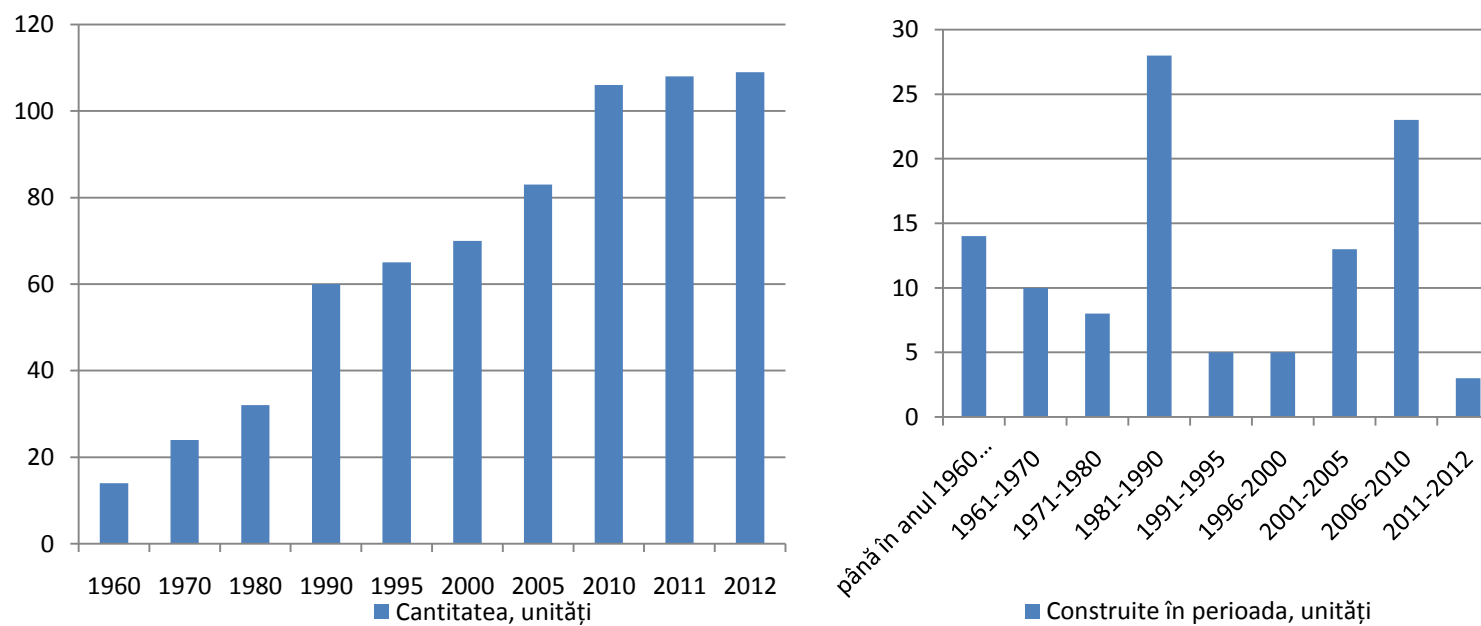

Figura 5. Reprezentarea grafică a datelor statistice privind fondul de muzee

Tabelul 6

Date statistice privind fondul de teatre

La sfârșitul anului	1940	1950	1960	1970	1980	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012
Cantitatea, unități	-	-	6	8	8	13	15	15	17	16	16	16
Construite în perioada	până în anul 1960 inclusiv			1961-1970	1971-1980	1981-1990	1991-1995	1996-2000	2001-2005	2006-2010	2011-2012	
Cantitatea, unități	5			2	-	5	2	-	2	-	-	

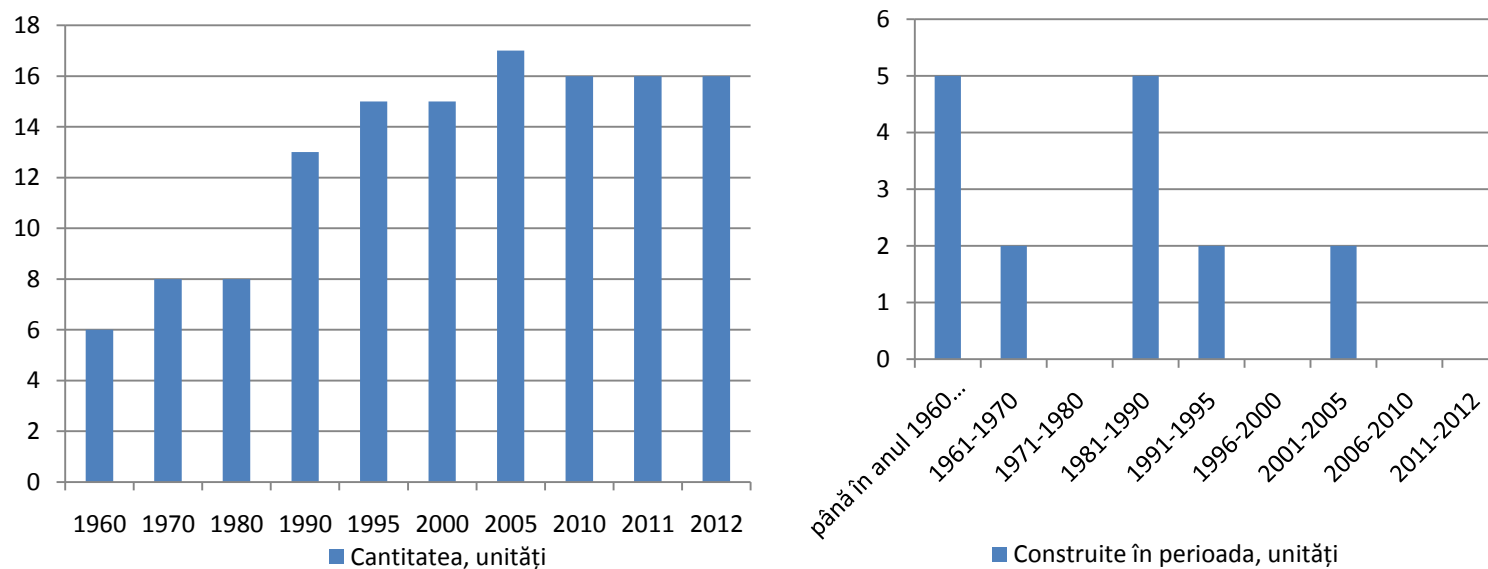

Figura 6. Reprezentarea grafică a datelor statistice privind fondul de teatre

Tabelul 7

Date statistice privind fondul de cluburi, case de cultură și cinematografe

Cluburi, case de cultura, cinematografe												
La sfârșitul anului	1940	1950	1960	1970	1980	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012
Cantitatea, unități	348	1205	1579	1775	1866	1870	1305	1245	1223	1228	1230	1234
Numărul de locuri, mii	97,4	337,4	442,1	497	522,5	523,6	377,8	355,1	340	335	337	336
Construite în perioada	până în anul 1950 inclusiv		1951-1960	1961-1970	1971-1980	1981-1990	1991-1995	1996-2000	2001-2005	2006-2010	2011-2012	
Cantitatea, unități	180		196	509	210	128	-	-	-	5	6	

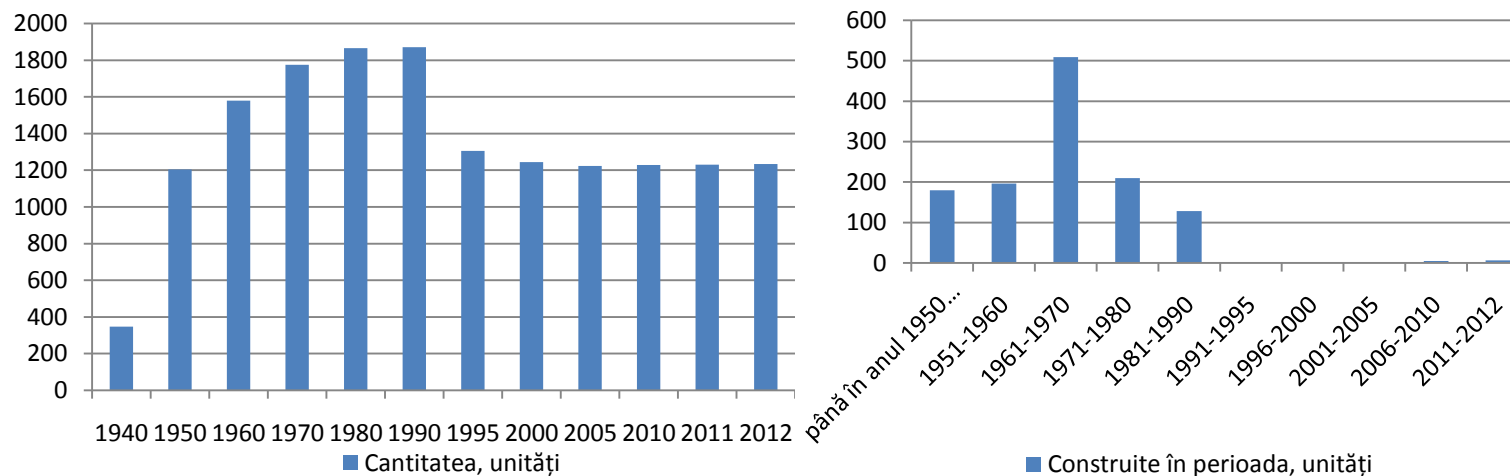

Figura 7. Reprezentarea grafică a datelor statistice privind fondul de cluburi, case de cultură și cinematografe

3. Concluzii

Analizând rezultatele prezentate observăm că majoritatea clădirilor nerezidențiale analizate au fost construite în perioada URSS, folosinduse diverse soluții arhitecturale și structurale, accent mai mult punându-se asupra rezistenței mecanice a clădirilor decât asupra rezistenței din punct de vedere al transferului de căldură, fapt condiționat de prețul relativ redus al energiei și resurselor energetice.

Iar în contextul în care prețurile la energiei și resurselor energetice sau majorat considerabil și totodată consumuri excesive de energie au dus la degradarea mediului înconjurător, Republica Moldova s-a pomenit moștenitoarea unui fond major de clădiri energofage pentru care neapărat într-o perioadă cât mai scurtă sunt necesare identificarea și aplicarea unor soluții radicale de sporire a performanțelor energetice a clădirilor și diminuarea consumului de energie și resurse energetice.

Bibliografie:

1. Народное хозяйство Молдавской ССР в период 1924-1984: Юбилейный стат. Сб. / ЦСУ МССР. – Кишинев, 1984.
2. Народное хозяйство Молдавской ССР в 1984 г. / ЦСУ МССР. – Кишинев, 1985.
3. Народное хозяйство Молдавской ССР в 1985 г. / ЦСУ МССР. – Кишинев, 1986.
4. Economia Națională a Republicii Moldova 1990, anuar statistic, Departamentul de stat pentru statistică al Republicii Moldova, 1991.
5. Anuarele statistice ale Republicii Moldova, volumele anuale pentru perioada 1992 - 1999, Departamentul de stat pentru statistică al Republicii Moldova, ulterior Departamentul Analize Statistice și Sociologice al Republicii Moldova.
6. Anuarul statistic al Republicii Moldova, volumele anuale pentru perioada 2000 - 2004, Departamentul Statistică și Sociologice al Republicii Moldova.
7. Anuarul statistic al Republicii Moldova, volumele anuale pentru perioada 2005 - 2013, Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova.
8. Locul clădirii în contextul dezvoltării durabile, buletinul celei de a 25-a Conferință de Instalații, Știința Modernă și Energia, Cluj-Napoca, 2006.